

قانون الحق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی علیه آپارتاید در ورزش

ماده واحده - کنوانسیون بین المللی ضد آپارتاید در ورزش مشتمل بر یک مقدمه و ۲۲ ماده بشرح پیوست و اجازه تسلیم استناد الحق آن داده می شود.

کنوانسیون بین المللی علیه آپارتاید در ورزش کشورهای عضو کنوانسیون حاضر با یادآوری مفاد منشور سازمان ملل متحد، که طی آن کلیه اعضاء تعهد نموده‌اند با همکاری سازمان ملل اقدامات مشترک و مجزائی را جهت کسب احترام جهانی و رعایت حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همگان صرف نظر از نژاد، جنسیت، زبان یا مذهب معمول دارند.

با در نظر گرفتن آنکه «اعلامیه جهانی حقوق بشر» اعلام میدارد که کلیه افراد بشر آزاد بدنیا آمده و از لحاظ حیثیت انسانی و حقوقی برابر میباشند و حق برخورداری از کلیه حقوق و آزادیهای مندرج در این اعلامیه را بدون هیچگونه تمایز، بویژه در رابطه با نژاد، رنگ، یا مبداء ملیت، دارند. با توجه باینکه، طبق «کنوانسیون بین المللی امحاء هر گونه تبعیض نژادی» کشورهای عضو آن کنوانسیون بویژه هر گونه جدائی نژادی و آپارتاید را محکوم نموده و متعددی به جلوگیری، ممانعت و ریشه‌کن کردن هر گونه فعالیتی از این قبیل در همه زمینه‌ها گردیده‌اند.

با توجه باینکه مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌های متعددی در رابطه با محکوم کردن عمل آپارتاید در ورزش صادر نموده مراتب حمایت بی‌قید و شرط خود را از اصل المپیک که هیچگونه تبعیضی را در زمینه نژاد، مذهب یا وابستگیهای سیاسی مجاز ندانسته و صرفاً شایستگی و لیاقت را برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی معیار قرار می‌دهد، با قاطعیت بیان نموده است.

با در نظر گرفتن آنکه «اعلامیه جهانی علیه آپارتاید در ورزش» که در تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۷۷، توسط مجمع عمومی به تصویب رسید، بطور جدی امحاء فوری آپارتاید در ورزش را مورد تأیید قرار داده است.

با یادآوری مقررات «کنوانسیون بینالمللی منع و مجازات جنایت آپارتاید و بویژه با اذعان باینکه شرکت در مبادلات ورزشی با تیم‌هایی که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند، مستقیماً موجب تقویت و تشویق ارتکاب جنایت آپارتاید، به نحوی که در کنوانسیون مذبور تصریح شده است میگردد.

با عزم به انجام هر گونه اقدام ضروری در جهت ریشه‌کن نمودن رویه آپارتاید در ورزش، و افزایش تماسهای بینالمللی ورزشی بر اساس اصل المپیک.

با اذعان به اینکه برقراری تماس‌های ورزشی با هر کشوری که آپارتاید را در ورزش بکار میبرد، بمنزله نادیده گرفتن و تحکیم آپارتاید ضمن تخطی از اصل المپیک میباشد و بدین جهت موجبات نگرانی به حق کشورهای دیگر را فراهم می‌آورد.

با تمايل به اجرای اصول مذکور در «اعلامیه جهانی علیه آپارتاید در ورزش» و تضمین اتخاذ سریع اقدامات عملی بدین منظور.

مجاب به اینکه تصویب یک «کنوانسیون بینالمللی علیه آپارتاید در ورزش» منجر به اعمال اقدامات مؤثرتری در

سطوح بینالمللی و ملی بمنظور احیاء آپارتاید در ورزش خواهد شد، نسبت به موارد زیر موافقت نمودند.

ماده ۱ - از لحاظ کنوانسیون حاضر:

الف - اصطلاح «آپارتاید» اطلاق میشود به یک سیستم سازمان یافته جدائی و تبعیض نژادی، بمنظور ایجاد و حفظ تسلط یک گروه نژادی از اشخاص بر گروه نژادی دیگر از اشخاص و ظلم مداوم در حق آنان، به گونه‌ای که در آفریقای جنوبی اعمال میشود و «آپارتاید در ورزش» یعنی بکارگیری سیاست‌ها و رویه‌های مربوط به چنین سیستمی در فعالیتهای ورزشی، خواه بر مبنای حرفه‌ای یا بصورت آماتوری ترتیب یافته باشد.

ب - اصطلاح «تسهیلات ورزش ملی» یعنی بهره‌برداری از هر گونه تسهیلات ورزشی در چهارچوب یک برنامه ورزشی که تحت نظر یک دولت ملی اداره میگردد.

ج - اصطلاح «اصل المپیک» یعنی اصلی که بموجب آن هیچگونه تبعیضی بسبب نژاد، مذهب یا وابستگیهای سیاسی مجاز نمی‌باشد.

د - اصطلاح «قراردادهای ورزشی» اطلاق می‌شود به هر قراردادی که بمنظور سازمان دادن، پیشبرد و اجرای هر گونه فعالیت ورزشی یا حقوق مربوط به آن از جمله ارائه خدمات منعقد می‌گردد.

ه - اصطلاح «ارگانهای ورزشی» یعنی هر تشکیلاتی که بمنظور سازمان دادن فعالیتهای ورزشی در سطح ملی ایجاد شده باشد، منجمله کمیته‌های ملی المپیک، فدراسیون‌های ملی ورزشی یا کمیته‌های ملی مدیریت ورزشی.

و - اصطلاح «تیم» اطلاق می‌شود به گروهی از ورزشکاران که با هدف شرکت در فعالیتهای ورزشی برای انجام مسابقه با گروههای سازمان یافته دیگر از همین قبیل تشکیل شده باشد.

ز - اصطلاح «ورزشکاران» یعنی مردان و زنانی که در فعالیتهای ورزشی بصورت انفرادی یا تیمی شرکت می‌جویند و نیز مدیران، مربیان، تمرین‌دهندگان و سایر مقاماتی که اقداماتشان برای عملکرد یک تیم ضروری است.

ماده ۲ - کشورهای عضو، شدیداً آپارتاید را محکوم می‌نمایند و متعهد می‌شوند که فوراً به طرق مناسب، سیاست امحاء رویه آپارتاید را از ورزش در تمام اشکال آن دنبال نمایند.

ماده ۳ - کشورهای عضو اجازه نخواهند داد که تماسهای ورزشی با کشوری که آپارتاید را اعمال می‌کند برقرار گردد و اقدامات مناسب را برای حصول اطمینان از اینکه چنین تماسهای توسط ارگانهای ورزشی، تیم‌ها و ورزشکاران انفرادی این کشورها بعمل نیاید، بکار خواهند برد.

ماده ۴ - کشورهای عضو کلیه اقدامات ممکن را برای جلوگیری از برقراری تماسهای ورزشی کشوری که آپارتاید را اعمال می‌کند بکار بسته و مراقبت خواهند نمود که وسائل مؤثر تحقیق چنین اقداماتی موجود باشد.

ماده ۵ - کشورهای عضو از دادن هر گونه کمک مالی یا کمکهای دیگر که ارگانهای ورزشی، تیمها یا افراد ورزشکار را به شرکت در فعالیتهای ورزشی در کشوری که در آن آپارتاید اعمال میشود، یا با تیمها یا افراد ورزشکاری که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند قادر سازد، خودداری خواهند نمود.

ماده ۶ - هر کشور عضو اقدامات مقتضی را علیه ارگانهای ورزشی، تیمها و افراد ورزشکاری که در فعالیتهای ورزشی کشوری که آپارتاید را اعمال می‌کند، یا با تیم‌هائی که نماینده کشورهایی هستند که در آنها آپارتاید اعمال میشود، شرکت می‌جویند بکار خواهد بست که بویژه شامل اقدامات زیرخواهد بود:

الف - مخالفت با دادن کمک مالی یا کمکهای دیگر بهر منظور به چنین ارگانهای ورزشی، تیمها یا افراد ورزشکار.

ب - محدود کردن امکان استفاده این ارگانهای ورزشی، تیمها یا افراد ورزشکار از تسهیلات ورزشی ملی.

ج - عدم تنفيذ کلیه قراردادهای ورزشی مربوط به فعالیتهای ورزشی در کشوری که آپارتاید را اعمال میکند یا با تیمها یا افراد ورزشکاری که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند.

د - امتناع از اعطاء و همچنین پس گرفتن نشانها و جوایز ملی ورزشی متعلق به اینگونه تیمها یا افراد ورزشکار.

ه - عدم برگزاری مراسم رسمی به افتخار اینگونه تیمها یا افراد ورزشکار.

ماده ۷ - کشورهای عضو از دادن روادید و یا اجازه ورود به نمایندگان ارگانهای ورزشی، تیمها و افراد ورزشکار کشوری که آپارتاید را اعمال میکند، خودداری خواهند کرد.

ماده ۸ - کشورهای عضو کلیه اقدامات مقتضی را جهت تضمین اخراج کشوری که آپارتاید را اعمال میکند، از ارگانهای ورزشی بین‌المللی و منطقه‌ای بکار خواهند برد.

ماده ۹ - کشورهای عضو کلیه اقدامات مناسب را جهت جلوگیری از تحمیل مجازاتهای مالی یا غیره توسط ارگانهای ورزشی بین‌المللی بر ارگانهای وابسته‌ای که طبق قطعنامه‌های سازمان ملل یا مفاد کنوانسیون حاضر، یا روح اصل المپیک از شرکت در بازیهای ورزشی با کشوری که اعمال کننده آپارتاید است خودداری می‌کنند، بکار خواهند بست.

۱ - کشورهای عضو نهایت هم خود را در راه تحقق رعایت جهانی اصل المپیک مبنی بر عدم تبعیض و مفاد کنوانسیون حاضر، بکار خواهند برد.

۲ - بدین منظور، کشورهای عضو از ورود ورزشکارانی که بصورت اعضای تیم یا بطور انفرادی در مسابقات ورزشی آفریقای جنوبی شرکت میکنند یا قبل از شرکت جسته‌اند و همچنین از ورود نمایندگان ارگانهای ورزشی، اعضاء تیم‌ها و افراد ورزشکاری که راساً از ارگانهای ورزشی، تیم‌ها و ورزشکارانی را که دعوت بعمل می‌آورند که رسماً بعنوان نماینده کشوری که اعمال کننده آپارتاید است عمل مینمایند و تحت پرچم آن کشور در مسابقات شرکت می‌کنند به کشور خود ممانعت بعمل خواهند آورد. کشورهای عضو همچنین میتوانند از ورود نمایندگان ارگانهای ورزشی ورزشکاران بصورت اعضای تیم یا بطور انفرادی که با ارگانهای ورزشی، تیم‌ها و ورزشکارانی که به نمایندگی یک کشور اعمال کننده آپارتاید و زیرپرچم آن کشور در بازیها شرکت میکنند، تماسهای ورزشی خود را حفظ نموده‌اند، جلوگیری بعمل آورند. ممنوعیت ورود، نباید ناقض مقررات فدراسیونهای ورزشی مربوطه که از امحاء آپارتاید در ورزش جانبداری میکنند باشد و تنها در مورد شرکت در فعالیتهای ورزشی اعمال خواهد گردید.

۳ - کشورهای عضو به نمایندگان ملی خود در فدراسیونهای بین‌المللی ورزشی توصیه خواهند کرد که کلیه اقدامات عملی و ممکن را برای جلوگیری از شرکت ارگانهای ورزشی، تیم‌ها و ورزشکاران موضوع بند ۲ فوق، در مسابقات ورزشی بین‌المللی معمول دارند و از طریق نمایندگان خود در سازمان‌های بین‌المللی ورزشی، تمام اقدامات ممکن را بعمل خواهند آورد تا:

الف - اخراج آفریقای جنوبی از کلیه فدراسیونهایی که هنوز در آنها عضویت دارد بطور حتم عملی گردد و همچنین از برقراری مجدد عضویت این کشور در هر یک از فدراسیونهایی که از آنها اخراج شده ممانعت بعمل آید.

- ب - در مواردی که فدراسیونهای ملی مبادلات ورزشی با یک کشور اعمال کننده آپارتاید را بدیده اغماض مینگرند، این فدراسیونها را مورد تحریم قرار داده و در صورت لزوم آنها را از سازمان بین‌المللی ورزشی مربوطه اخراج و نمایندگانشان را از شرکت در مسابقات بین‌المللی ورزشی محروم سازند.
- ۴ - در موارد نقض آشکار مفاد کنوانسیون حاضر، کشورهای عضو هر گونه اقدامی را که مناسب بدانند، از جمله در موارد لزوم اقدام برای اخراج ارگانهای مسؤول مدیریت ورزش ملی، فدراسیونهای ملی ورزشی یا ورزشکاران کشورهای مربوطه، از مسابقات بین‌المللی ورزشی، معمول خواهند نمود.
- ۵ - مفاد ماده حاضر که بطور خاص مربوط به آفریقای جنوبی است، در صورت الغاء نظام آپارتاید در آن کشور، دیگر اعمال نخواهد شد.

- ۱۱ - ماده

- ۱ - کمیسیونی علیه «آپارتاید در ورزش» (که از این پس به نام «کمیسیون» خوانده می‌شود) مرکب از ۱۵ عضو از افراد پای بند به اصول اخلاقی و متعهد به مبارزه علیه آپارتاید، دایر خواهد گردید. این عده با بذل توجه خاص به اینکه در اداره امور ورزشی مجرب باشند، توسط کشورهای عضو از میان اتباع خود این کشورها با در نظر گرفتن عادلانه‌ترین نحوه توزیع جغرافیائی و نمایندگی سیستم‌های حقوقی اصلی، انتخاب خواهند شد.
- ۲ - اعضاء کمیسیون از میان فهرست اشخاصی که توسط کشورهای عضو نامزد شده‌اند با رأی مخفی انتخاب می‌شوند. هر کشور عضو میتواند یک نفر را از میان اتباع خود نامزد کند.
- ۳ - انتخاب مقدماتی شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون حاضر برگزاری [برگزار] خواهد شد. حداقل سه ماه قبل از تاریخ هر انتخابات دبیر کل سازمان ملل متحد طی نامه‌ای بعنوان کشورهای عضو از آنان دعوت می‌کند که کاندیدای خود را ظرف مدت ۲ ماه معرفی نمایند. دبیر کل فهرستی از اساسی [اساسی] این کاندیداها را به ترتیب الفبا و با قيد اسامی کشورهای عضو که آنان را نامزد کرده‌اند، تهیه نموده و آنرا به کشورهای عضو تسلیم میدارد.

۴ - انتخابات اعضاء کمیسیون در اجلاس کشورهای عضو که توسط دبیر کل در مقر سازمان ملل ترتیب می‌یابد، صورت خواهد گرفت. در این اجلاس که دو سوم کشورهای عضو حد نصاب را تشکیل میدهند، افرادی که برای عضویت کمیسیون انتخاب میشوند، کاندیداهای خواهند بود که بیشترین آراء و اکثریت مطلق آراء نمایندگان حاضر و رأی دهنده کشورهای عضو را بخود اختصاص دهند.

۵ - اعضاء کمیسیون برای یک دوره چهارساله انتخاب میشوند. در هر حال دوره خدمت ۹ تن از اعضاء که در اولین انتخابات، انتخاب شده‌اند در پایان دو سال خاتمه می‌یابد. بلافاصله پس از اولین انتخابات، اسامی این ۹ نفر، توسط رئیس کمیسیون از طریق قرعه تعیین می‌شود.

۶ - بمنظور جایگزینی پستهایی که بطور اتفاقی بلاتصدی میشوند، کشور عضوی که تبعه آن دیگر بعنوان عضو کمیسیون انجام وظیفه نمیکند، فرد دیگری از اتباع خود را منوط به موافقت کمیسیون تعیین خواهد نمود.

۷ - کشورهای عضو در مورد تأمین هزینه‌های اعضاء کمیسیون مادامیکه وظایف مربوط به کمیسیون را انجام میدهند مسؤول خواهند بود.

ماده ۱۲ - ۱ - کشورهای عضو متعدد میشوند که گزارشی را پیرامون اقدامات قانونی، قضائی، اداری یا غیره که برای اجرای مفاد کنوانسیون حاضر اتخاذ نموده‌اند، ظرف یکسال از لازم الاجراء شدن و پس از آن هر دو سال یکبار جهت بررسی کمیسیون به دبیر کل سازمان ملل متحد تسلیم نمایند. کمیسیون میتواند اطلاعات بیشتری را از کشورهای عضو درخواست نماید.

۲ - کمیسیون سالانه گزارشی را در خصوص فعالیتهای خود از طریق دبیر کل برای مجمع عمومی سازمان ملل ارسال خواهد داشت و میتواند براساس بررسی گزارشها و اطلاعات واصله از کشورهای عضو، پیشنهادات و توصیه‌های کلی ارائه دهد. این پیشنهادات و توصیه‌ها همراه با نظریات احتمالی کشورهای عضو ذینفع به مجمع عمومی گزارش خواهد شد.

۳ - کمیسیون بخصوص اجرای مفاد ماده ۰ کنوانسیون حاضر را مورد بررسی قرار خواهد داد و در مورد اقداماتی که باید انجام شود توصیه‌هایی بعمل خواهد آورد.

۴- اجلاس با شرکت کشورهای عضو جهت بررسی اقدامات بیشتر در رابطه با اجرای مفاد ماده ۱۰ کنوانسیون حاضر توسط دبیر کل بنا به درخواست اکثریت این کشورها برپا خواهد شد.

در موارد نقض آشکار مفاد کنوانسیون حاضر، بنا به درخواست کمیسیون اجلاسی با شرکت کشورهای عضو توسط دبیر کل تشکیل خواهد گردید.

ماده ۱۳ -

۱- هر یک از کشورهای عضو میتوانند در هر زمان اعلام نمایند که کمیسیون را برای دریافت و بررسی شکایاتی که در مورد نقض مفاد کنوانسیون حاضر از طرف کشورهای عضوی که آنها نیز چنین اعلامیه‌ای را تسلیم نموده‌اند، تسلیم میگردد- واجد صلاحیت میدانند.

کمیسیون میتواند نسبت به انجام اقدامات مقتضی در رابطه با موارد نقض اتخاذ تصمیم نماید.

۲- کشورهای عضوی که طبق بند ۱ ماده حاضر علیه آنها شکایتی صورت گرفته محق خواهند بود که توسط نماینده خود در جریان کار کمیسیون شرکت داشته باشند.

ماده ۱۴ -

۱- کمیسیون حداقل سالی یکبار جلسه خواهد داشت.

۲- کمیسیون آئیننامه داخلی خود را تصویب خواهد کرد.

۳- اعضاء دبیرخانه کمیسیون توسط دبیر کل سازمان ملل تأمین خواهند شد.

۴- جلسات کمیسیون بطور معمول در مقر سازمان ملل برگزار خواهد گردید.

۵- دبیر کل سازمان ملل اولین اجلاس کمیسیون را تشکیل خواهد داد.

ماده ۱۵ - دبیر کل سازمان ملل مرجع نگهدارنده کنوانسیون حاضر خواهد بود.

ماده ۱۶ -

ماده ۱۷ - کنوانسیون حاضر برای الحاق کلیه کشورها مفتوح خواهد بود.

ماده ۱۸ -

۱ - کنوانسیون حاضر در سیزدهمین روز پس از تاریخ تودیع بیست و هفتمین سند تصویب، پذیرش، قبول یا الحق، نزد دبیر کل سازمان ملل، لازم الاجراء خواهد گردید.

۲ - برای هر کشوری که پس از لازم الاجراء شدن کنوانسیون حاضر، آنرا مورد تصویب، پذیرش، یا قبول قرار داده یا بدان ملحق شود، کنوانسیون در روزسیام پس از تاریخ تودیع سند مربوطه لازم الاجراء خواهد گردید.

ماده ۱۹ - هر گونه اختلاف ناشی از تفسیر، اعمال یا اجرای کنوانسیون حاضر بین کشورهای عضو که از طریق گفتگو حل و فصل نگردد، بنا به درخواست و با موافقت دو جانبه کشورهای عضو طرف دعوا، به دیوان بینالمللی دادگستری ارجاع خواهد شد، مگر آنکه کشورهای عضو طرف اختلاف بنحو دیگر توافق کرده باشند.

- ۲۰ -

۱ - هر یک از کشورهای عضو میتوانند اصلاحیه یا تجدید نظری را در مورد کنوانسیون حاضر پیشنهاد و آنرا نزد مرجع نگهدارنده تودیع نمایند. پس از آن دبیر کل سازمان ملل اصلاحیه یا تجدید نظر پیشنهادی را برای کشورهای عضو ارسال و درخواست مینماید که آنها نظر خود را در مورد آنکه آیا با تشکیل کنفرانسی از کشورهای عضو جهت بررسی و رأی گیری در مورد پیشنهاد مذکور موافق هستند یا خیر، بوى اعلام نمایند. در صورتیکه حداقل یک سوم کشورهای عضو با تشکیل چنین کنفرانسی موافقت نمایند، دبیر کل، کنفرانس مذبور را تحت نظارت سازمان ملل تشکیل خواهد داد. هر اصلاحیه یا تجدید نظری که توسط اکثریت کشورهای عضو حاضر و رأی دهنده در کنفرانس مورد قبول واقع گردد، جهت تصویب به مجمع عمومی سازمان ملل تسلیم خواهد شد.

۲ - اصلاحیه‌ها یا تجدید نظرها پس از آنکه توسط مجمع عمومی به تصویب رسید و دو سوم اکثریت کشورهای عضو مطابق با روش‌های قانون اساسی خود، آنرا قبول کردند، لازم الاجراء خواهد گردید.

۳ - وقتی اصلاحیه‌ها یا تجدید نظرها لازم‌الاجراء شد، کشورهای عضوی که آنها را پذیرفته‌اند، ملزم به اجرای آنها خواهند بود و حال آنکه در مورد کشورهای عضو دیگر کماکان مفاد کنوانسیون حاضر و هر اصلاحیه یا تجدید نظر قبلی که پذیرفته‌اند لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ۲۱ - هر کشور عضو میتواند با ارسال اطلاعیه کتبی بعنوان مرجع نگهدارنده از کنوانسیون حاضر کناره‌گیری کند. این کناره‌گیری یکسال پس از تاریخ دریافت اطلاعیه، توسط مرجع نگهدارنده، عملی خواهد شد.

ماده ۲۲ - کنوانسیون حاضر به زبان‌های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیائی که کلیه این متون دارای اعتبار یکسان میباشند، منعقد شده است.

- نیویورک - ۱۰ دسامبر ۱۹۸۵

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و متن کنوانسیون بین‌المللی علیه آپارتاید در ورزش در جلسه روز سه‌شنبه هفتم مهر ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۶/۷/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی